

Jaarprogramma 2015

kader voor een meerjarenprogramma en jaarprogramma 2015

Datum van goedkeuring	5 februari 2014
Volgnummer	2015 001
Coördinator + e-mailadres	Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	NVT, NVT

Inhoud

Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving	4
Jaarprogramma 2015	5
1 Algemeen	5
1.1 Taakstelling, missie en visie	5
1.2 "Omgeving" en "Omgevingsraad"	6
1.3 "Producten", "projecten" en "processen" van de Minaraad	7
1.4 Jaarprogramma en meerjarenprogramma	8
2 Inhoudelijke programmatie	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Klimaat en Energie	10
2.3 Klassieke milieuthema's	12
2.4 Duurzaam hulpbronnengebruik	15
2.5 Ecosysteemdiensten en biodiversiteit	17
2.6 Regelgeving en bestuurskwaliteit	20
3 Organisatorische wijzigingen	23
3.1 Voorzitterschap en Dagelijks Bestuur	23
3.2 Wijziging aan de huidige projectprocessen	23
3.3 Fusie tot omgevingsraad	24
3.4 Functieclassificatie	24
3.5 PTOW + huisvesting	25
3.6 Informatiebeheer	25
3.7 Communicatie en huisstijl	25
Bijlage 1 – capaciteit van de Minaraad – statistiek	27
Bijlage 2 – Capaciteit van het secretariaat van de Minaraad	28
Bruto-capaciteit van de Minaraad, in VTE	28
Effectieve capaciteit van de Minaraad, in VTE	29
Bijlage 3 – Referentielijst	30

Krachtlijnen

De missie van de Minaraad wordt geactualiseerd tot: *"De S.A.R. Minaraad zal, in uitvoering van zijn wettelijke opdracht, maatschappelijk overleg genereren en gedragen adviezen voortbrengen ten behoeve van 'het beleid' (in de brede zin), ten einde (1) het draagvlak rond milieubeleid te vergroten en (2) de beleidskwaliteit te verbeteren. De Minaraad wil hierbij niet alleen een opiniërende, maar ook en vooral een oriënterende meerwaarde leveren."*

De voor 2015 geldende visie luidt: *"De Minaraad zal zijn missie volbrengen vanuit de visie dat het beleid dikwijls aangedreven worden door ontwikkelingen die zich niet alleen op het Vlaamse, maar ook op het internationale, het Europese en/of het lokale niveau afspelen. Het maatschappelijke overleg dat de adviesverlening voorafgaat, moet dan ook gestoeld zijn op afdoende oriënterende kennisdelingsmomenten en kaderstellende oriëntatienota's, zo mogelijk in samenwerking met andere entiteiten, waarbij er gestreefd wordt naar overzicht en duiding in deze ontwikkelingen."*

In 2015 worden de vijf krachtlijnen aangehouden die ook in de afgelopen jaren aan de orde waren: (1) klimaat en energie, (2) duurzaam hulpbronnengebruik, (3) klassieke milieuthema's, (4) ecosysteemdiensten en biodiversiteit en (5) regelgeving en bestuurskwaliteit.

Voor elk van de vijf vernoemde krachtlijnen wordt er in dit jaarprogramma ingegaan op (1) de verwachte ontwikkelingen, (2) de thema's waarop de Minaraad in de komende jaren wil inzetten, (3) de eigen initiatieven van 2015, (4) de te verwachten en te behandelen adviesvragen van 2015, (5) de voor het overige op te volgen thema's en (6) de samenwerkingsverbanden.

Bij het implementeren van deze krachtlijnen worden twee algemene, oriënterende kwesties voor ogen gehouden: *"vergroening van de samenleving"* en *"de Europese dimensie"*. Daarnaast wordt er een studie- en onderzoekslijn geopend in verband met *"adaptatie"*, waarbij aspecten behandeld zullen worden die onder elk van de vijf krachtlijnen kunnen gerangschikt worden.

De Minaraad is in de komende tijd van zin om in principe niet in te gaan op adviesvragen in verband met instemmingsdecreten, samenwerkingsakkoorden, erkenningsaanvragen enz. Van dit principe kan afgeweken worden indien er in het bij een dergelijke adviesvraag toegevoegd dossier voldoende inhoudelijke elementen vervat zijn die verwijzen naar toekomstige strategische uitdagingen of ontwikkelingen.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	NVT
Naam adviesvrager + functie	NVT
Rechtsgrond van de adviesvraag	Decreet van 18.07.2003 tot regeling van strategische adviesraden, art. 18: "een strategische adviesraad stelt zijn werkprogramma vast in overleg met de Vlaamse regering".
Adviestermijn	NVT
Samenwerking	NVT
Overlegcommissie	Dagelijks Bestuur
Vergaderingen: soort + datum	Beleidsraad, 18 november; Dagelijks Bestuur, vergaderingen 21 november en 8 januari; plenaire Minaraad, vergaderingen 22 januari en 5 februari.

Jaarprogramma 2015

1 Algemeen

1.1 Taakstelling, missie en visie

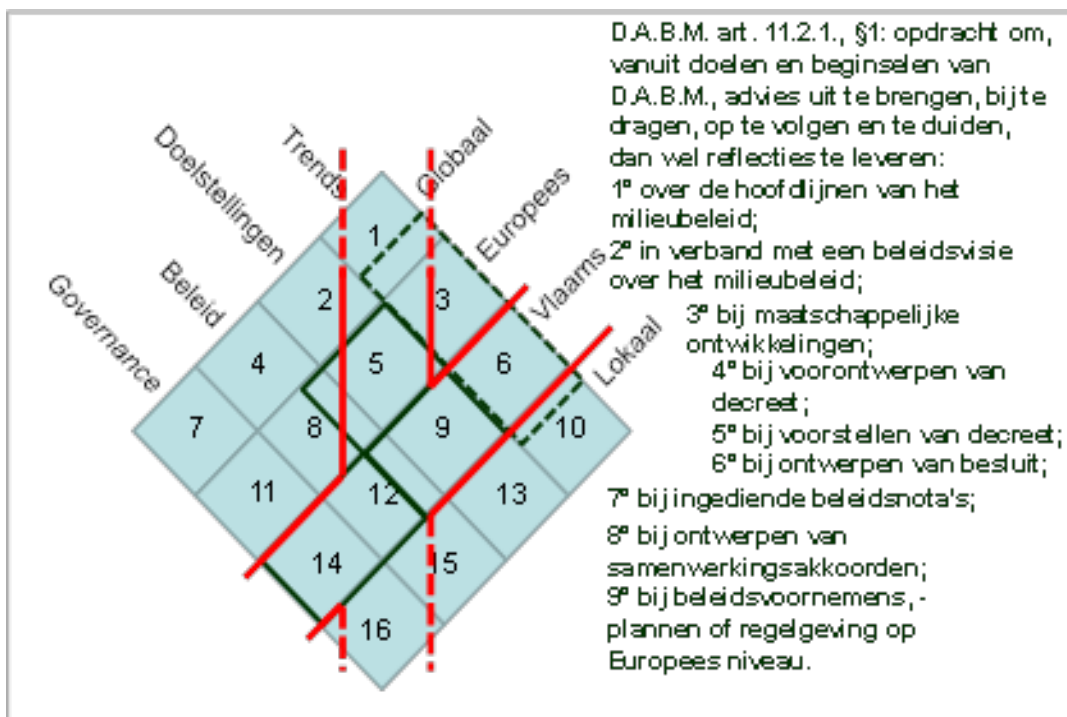
- [1] De **wettelijke taakstelling** van de Minaraad is omschreven in art. 11.2.1., §1 en §2, van het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen voor het Milieubeleid.

De Minaraad heeft opdracht om, vanuit het oogpunt van de doelstellingen en de beginselen van het milieubeleid, (1) advies uit te brengen, (2) bij te dragen tot het vormen van een beleidsvisie, (3) de maatschappelijke ontwikkelingen te volgen en te interpreteren, (4) reflecties aan te leveren bij beleidsnota's.

Het uitbrengen van het advies kan betrekking hebben op (a) de hoofdlijnen van het milieubeleid of het beleid betreffende het milieuaspect van duurzame ontwikkeling, (b) voorontwerpen of (c) voorstellen van decreet met betrekking tot het milieubeleid of met potentieel aanzienlijke gevolgen op het milieubeleid, (d) ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot het milieubeleid, (e) ontwerpen van intra-Belgische samenwerkingsakkoorden, evenals (f) beleidsvoornemens, beleidsplannen en in voorbereiding zijnde regelgeving op Europees of internationaal niveau, telkens voor zover relevant voor het milieubeleid of het milieuaspect van duurzame ontwikkeling.

De Vlaamse Regering is verplicht om advies te vragen aan de Minaraad over: (1) de voorontwerpen van decreet (a) met betrekking tot het milieubeleid of (b) die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu en (2) de ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering die van strategisch belang zijn voor het milieubeleid.

De wettelijke taakstelling van de Minaraad situeert zich dan ook, in navolgende figuur, in principe op de lijn van vakken 6-9-12-14; maar feitelijk grijpen de activiteiten van de Minaraad veelal plaats op de as 1-5-12-16.

- [2] Een (licht geactualiseerde) versie van de **missie** van de Minaraad luidt dan: "De S.A.R. Minaraad zal, in uitvoering van zijn wettelijke opdracht, maatschappelijk overleg genereren en gedragen adviezen voortbrengen ten behoeve van 'het beleid' (in de brede zin), ten einde (1) het draagvlak rond milieubeleid te vergroten en (2) de beleidskwaliteit te verbeteren. De Minaraad wil hierbij niet alleen een opiniërende, maar ook en vooral een oriënterende meerwaarde leveren."
- [3] De voor 2015 geldende **visie** luidt dan: "De Minaraad zal zijn missie volbrengen vanuit de visie dat het beleid dikwijls aangedreven worden door ontwikkelingen die zich niet alleen op het Vlaamse, maar ook op het internationale, het Europese en/of het lokale niveau afspelen. Het maatschappelijke overleg dat de adviesverlening voorafgaat, moet dan ook gestoeld zijn op afdoende oriënterende kennisdelingsmomenten en kaderstellende oriëntatienota's, zo mogelijk in samenwerking met andere entiteiten, waarbij er gestreefd wordt naar overzicht en duiding in deze ontwikkelingen."

1.2 "Omgeving" en "Omgevingsraad"

- [4] Met het regeerakkoord en de beleidsnota van 2014 wordt de notie "omgeving" centraal gesteld, en wordt, naast de "omgevingsvergunning" en het "omgevingsplan", ook een fusie van de betrokken departementen in het vooruitzicht gesteld. Tevens wordt de oprichting van een "**omgevingsraad**" in plaats van de Minaraad en de SARO aangekondigd. Dit maakt dat de hiervoor vermelde wettelijke opdracht, waar de notie "milieu" centraal staat, binnenkort verouderd zal zijn.

- [5] De Minaraad kan zich in principe scharen achter deze conceptuele ontwikkeling, waarvan de contouren evenwel nog onduidelijk zijn. Er wordt bij de voorliggende programmeringswerkzaamheid uitgegaan van de **continuïteit van identiteit** van de Minaraad, omdat het alternatief zou zijn dat het denken over de werking van de Minaraad voorlopig stopgezet moet worden tot er duidelijkheid bestaat over het concept "omgeving" en de invulling van de "Omgevingsraad".

Om desondanks ook recht te doen aan het perspectief van fusie tot een Omgevingsraad, worden twee zaken toegevoegd: (1) er gaat bij de selectie van mogelijke projecten bijzondere aandacht naar de mogelijke projectsamenwerkingen met de SARO, (2) er wordt onder een organisatorisch luik een voornemen toegevoegd betreffende dit fusieproces.

1.3 "Producten", "projecten" en "processen" van de Minaraad

- [6] De output van de Minaraad wordt gevormd door zijn "**producten**": voor publicatie vatbare documenten of *events* waar de plenaire raad zich kan verenigen.

De types "producten" in de context van de Minaraad in 2015 zijn de volgende:

- **Oriënterend event** - kan open hoorzitting zijn ("**Milieu op Tafel**") of studiedagen voor het ruimere publiek ("**Oriëntatiedagen**").
- **Verslag**: een door secretariaat opgemaakt en gepubliceerd verslag van een event of van een kwestie;
- **Oriëntatienota**: kaderstellende en kennisborgende nota, waarop verdere adviesverlening kan worden gebaseerd; kan worden gepubliceerd als "studie";
- **Advies**: door raadsleden gedragen tekst, t.b.v. beleidsmakers, gepubliceerd.

- [7] Deze "producten" worden verwezenlijkt door middel van "**projecten**", waarbij telkens een nauwe interactie tussen raadsleden/-organisaties en secretariaat aan de orde is, in de vorm van project**processen**.

Projectprocessen vinden plaats door werkcommissie-, bestuurs- en raadsprocessen:

- **Werkcommissieprocessen**: in de tijd geordende interacties tussen werkcommissieleden, die o.m. plaatsgrijpen via werkcommissievergaderingen;

- **Processen van het Dagelijks Bestuur:** in de tijd geordende interacties tussen bestuursleden, die o.m. plaatsvinden via maandelijkse bestuursvergaderingen;
- **Raadsprocessen;** in de tijd geordende interacties tussen raadsleden, die o.m. plaatsgrijpen via maandelijkse raadszittingen.

Als nieuw projectproces wordt er ook gewerkt met de notie "**studie- en onderzoekslijn**": een bundel van opeenvolgende studieactiviteiten, bijgewoonde externe events en overlegmomenten met verslaggeving, eigen events en/of oriëntatienota's, opgebouwd rond een thema - maar niet noodzakelijk direct leidende tot een advies.

- [8] Daarnaast zijn er ondersteunende processen op secretariaatsniveau, waarvan het deel organisatorische projecten ook in het jaarprogramma wordt opgenomen.

1.4 Jaarprogramma en meerjarenprogramma

- [9] In dit document wordt het aspect "**jaarprogramma**" waargemaakt door (1) de gewenste eigen initiatieven op te lijsten, (2) de te verwachten adviesvragen op te lijsten, (3) daarbij de gewenste samenwerkingsverbanden aan te duiden en (4) daarbij het gewenste tijdsperspectief uiteen te zetten, dan wel de voorwaarden waaronder een project wordt gestart.

Het aspect "**meerjarenprogramma**" wordt waargemaakt door (1) jaarlijks, op rollende wijze, bij elke krachtlijn geactualiseerde informatie in te brengen betreffende de waarneembare trends voor de toekomst en de te verwachten beleidsontwikkelingen en (2) jaarlijks, op rollende wijze, aanduiding te geven welke de thema's zijn waarop de Mineraad in de komende jaren wil inzetten. Het meerjarenprogramma dient om het jaarprogramma te onderbouwen, om de informatievergaring te systematiseren en om keuzes te maken bij de opstart van concrete projecten, ingeval het jaarprogramma geen uitsluitel biedt.

- [10] Het meerjarenprogramma maakt vanaf nu het voorwerp uit van een afzonderlijke **studie- en onderzoekslijn** ten behoeve van het Dagelijks Bestuur, waarbij de bevindingen inzake trends en vooruitzichten telkens opnieuw geactualiseerd worden in de vorm van een levend document. Met dit voor ogen wordt er bovendien een hoorzitting in het vooruitzicht gesteld in september.

2 Inhoudelijke programmatie

2.1 Algemeen

- [11] In 2015 worden de **vijf krachtlijnen** aangehouden die ook in de afgelopen jaren aan de orde waren:
- Klimaat en energie;
 - Duurzaam hulpbronnengebruik;
 - Klassieke milieuthema's;
 - Ecosysteemdiensten en biodiversiteit;
 - Regelgeving en bestuurskwaliteit.

- [12] Bij het implementeren van deze krachtlijnen worden **twee algemene, oriënterende kwesties** voor ogen gehouden: "*vergroening van de samenleving*" en "*de Europese dimensie*".

Daarnaast wordt er een **studie- en onderzoekslijn** geopend in verband met "*adaptatie*", waarbij aspecten behandeld zullen worden die onder elk van de vijf krachtlijnen kunnen gerangschikt worden.

- [13] In het hiernavolgende wordt voor elk van de vijf vernoemde krachtlijnen ingegaan op (1) de verwachte ontwikkelingen (globaal, Europees, Vlaams, lokaal), (2) de thema's waarop de Minaraad in de komende jaren wil inzetten (meerjariperspectief), (3) de eigen initiatieven van 2015, (4) de te verwachten en te behandelen adviesvragen van 2015, (5) de voor het overige op te volgen thema's (hiermee wordt bedoeld dat er geen eigen initiatieven ondernomen worden, maar dat er wel voor gezorgd wordt dat het secretariaat op de hoogte is, documentatie verzamelt en *events* probeert bij te wonen, zodat desgevraagd snel kan ingespeeld worden op wat zich voordoet) en (6) de samenwerkingsverbanden.
- [14] De concrete aansturing van de uitvoering van deze krachtlijnen in het werkjaar gebeurt door het Dagelijks Bestuur, die hierbij constant een afweging en prioriteitsbepaling maakt tussen de geprogrammeerde en nieuwe projecten, rekening houdende met de capaciteit van raadsorganisaties en secretariaat.

Aansluitend hierbij is de Minaraad in de komende tijd van zin om in principe niet in te gaan op adviesvragen in verband met instemmingsdecreten, samenwerkingsakkoorden, erkenningsaanvragen enz. Van dit principe kan afgeweken worden indien er in het bij een dergelijke adviesvraag toegevoegd dossier voldoende inhoudelijke elementen vervat zijn die verwijzen naar toekomstige strategische uitdagingen of ontwikkelingen.

2.2 Klimaat en Energie

2.2.1 Verwachte ontwikkelingen

- [15] Op wereldwijd niveau valt er, bij ongewijzigde trends, binnen een eeuw een temperatuurstijging van 4°C te verwachten. De multilaterale besluitvorming verloopt hordend. Inmiddels kennen de globale energieprijzen sterke schommelingen.

Op Europees niveau wil de nieuwe Europese Commissie, naast het thema van de *low carbon economy*, inzetten op de energie-unie. Voor het overige zal de uitvoering van het Klimaat- en Energiepakket 2030 in de komende jaren zijn beslag krijgen. De uitvoering hiervan lijkt ook voor de Vlaamse overheid een transversale uitdaging te zullen vormen – en dus in aanmerking te komen als voorwerp van de aangekondigde transversale beleidsnota.

Op Vlaams niveau heeft het klimaatbeleid een gemengd ambitieniveau en een gemengd resultaat voortgebracht. Mitigatiebeleid blijft een strategische doelstelling voor het beleid, waarbij in de komende jaren ingezet wordt op de uitvoering van het Vlaams mitigatieplan 2013-2020, middels integratie in andere beleidsdomeinen. Inmiddels worden de negatieve klimaateffecten voelbaar en realiseren bepaalde klimaatrisico's zich, zodat het adaptatiethema op de voorgrond komt.

Vermits energieverbruik het grootste aandeel heeft in de emissie van broeikasgassen, blijft energiebeleid een belangrijke kwestie in relatie tot het klimaatbeleid. In de komende jaren is energie-efficiëntie dé topprioriteit. Andere initiatieven zijn: het ontwikkelen van een visie op energietransitie ("energiepact"), betrouwbare elektriciteits- en gasvoorziening (slimme netten/meters), een actieplan rond hernieuwbare energie, een meer kostenefficiënte ondersteuning van groene stroom en groene warmte, het verbeteren van de energieprestatie van gebouwen ("renovatiepact", het wegwerken van de uitgestelde doorrekening van de historische schuld (tariefijering) evenals het bestrijden van energiearmoede.

Op lokaal niveau is de belangrijkste trend allicht dat de steden en gemeenten - al of niet samen met provincies of intercommunales - meer en meer het voortouw nemen inzake mitigatie en adaptatie, alsook belangrijke spelers blijven en grote uitdagingen zien inzake energievoorziening, hernieuwbare energie en in energie-efficiëntie.

2.2.2 Meerjarenperspectief

- [16] Thema's waarop de Minaraad de komende jaren wil inzetten, zijn (1) de jaarlijkse klimaatrapporten en de relatie met het Europese, Vlaamse en lokale mitigatie- en adaptatiebeleid, en (2) het beleid inzake de vergroening van de energievoorziening, met daarin hoofddaccent op energie-efficiëntie.

2.2.3 Eigen initiatieven in 2015

- [17] Met het oog op de *Klimaattop in 2015 in Parijs* en gegeven dat er een nieuwe Vlaamse Regering is aangetreden, wordt in 2015 alleszins een (beknopt) advies opgemaakt, op basis van een **oriëntatienota** en voor deze punten waarover snelle eenstemmigheid bereikbaar lijkt
- [18] Het Mina-secretariaat zal in 2015 de relatie opvolgen tussen het energie-efficiëntiebeleid en de evolutie van factoren die daarop een aandrijvende of remmende invloed kunnen uitoefenen – bijvoorbeeld de ontwikkelingen van de energieprijzen; dit zal gebeuren door een of meerdere **hoorzittingen** of een "**Milieu op Tafel**".

2.2.4 Met adviezen te beantwoorden adviesvragen in 2015

- [19] Adviesvragen in verband met het eventuele hoofdstuk klimaat- en energie(visie) binnen de verwachte *Transversale Beleidsnota* en/of elementen hiervan binnen het *Milieubeleidsplan*, worden alleszins beantwoord met een **advies**.
- [20] Eventuele adviesvragen in verband met de opvolging van het *Vlaams Klimaatbeleidsplan* en met mitigatie als hoofdstuk (bv. voortgangsrapportage) worden alleszins beantwoord met een **advies**.
- [21] Bij de behandeling van *energiebeleidsadviesvragen* liggen de prioriteiten voor het bekomen van **adviezen** bij:
- Het reguleringskader voor warmtenetten en warmtebeleid;
 - Actualisatie van het energierenovatie-programma;
 - De EPC als beleidsinstrument;
 - De EPB (evaluatie 2015, BEN-eisen, kostenoptimale niveau);
 - De aanpassing REG openbare dienstverplichtingen/ /REG-premies;
 - De overdracht en hervorming van het FRGE.

2.2.5 Overige te volgen thema's in 2015

- [22] Opvolging gebeurt met betrekking tot:
- De *Europese* ontwikkelingen, via de eigen events in de vorm van **hoorzittingen** i.s.m. VLEVA en LNE; ook wordt meegewerkt in het kader van de Werkgroep "Klimaat- en Energiebeleid" in de EEAC.
 - De ontwikkelingen in verband met *ETS* vereisen afzonderlijke aandacht en een specifiek informatiemoment ("**Milieu op Tafel**").
 - De totstandkoming van een *Energiepact*: het is nog onduidelijk hoe dit proces verder vorm zal gegeven worden, maar een procesmatige of inhoudelijke opvolging en/of inbreng is wenselijk.

- De bijsturing van het *Actieplan hernieuwbare energie*.
- De *tariefiëringspolitiek* (afschaffen gratis kWh/wegwerken overschot GSC en WKC).
- De problematiek van de *slimme netten / slimme meters / netbeheer/aardgasdistributienet* (aansluitingsgraad).

2.2.6 Samenwerking

- [23] Samenwerking en/of afstemming wordt met de **SERV** nagestreefd in verband met alle energie-gerelateerde thema's en inzake eventuele advisering in opvolging van het Vlaams klimaatbeleidsplan. Hiertoe worden de afspraken hernieuwd.

2.2.7 Overzicht in tabelvorm

Klimaatop Parijs	oriëntatienota
Aandrijvers en remmende factoren bij energie-efficiëntie	oriënterend event
(voor deze krachtlijn relevante delen van) transversale beleidsnota	advies op vraag
(voor deze krachtlijn relevante delen van) ontwerp milieubeleidsplan	advies op vraag
Opvolging Vlaams Klimaatbeleidsplan	advies op vraag
Reguleringskader voor warmtenetten en warmtebeleid	advies op vraag
Actualisatie energierenovatieprogramma /renovatiepact	advies op vraag
De EPC als beleidsinstrument	advies op vraag
EPB (evaluatie 2015, BEN-eisen, kostenoptimale niveau)	advies op vraag
REG openbare dienstverplichtingen/ REG-premies	advies op vraag
hervorming FRGE	advies op vraag
Hoorzitting VLEVA 1 (februari)	oriënterend event
Hoorzitting VLEVA 2 (omstreeks zomer)	oriënterend event
ETS - hoorzitting	oriënterend event
Hoorzitting VLEVA 3 (aanvang 2016)	oriënterend event
EEAC werkzaamheid klimaat- en energiebeleid	verslaggeving en documentatie
Energiepact (SERV)	verslaggeving en documentatie
Bijsturing actieplan hernieuwbare energie (SERV)	verslaggeving en documentatie
Bijsturing energietarifiering (SERV)	verslaggeving en documentatie
Regeling slimme netten / slimme meters / netbeheer (SERV)	verslaggeving en documentatie
(voor deze krachtlijn relevante aspecten van) jaarprogramma 2016	jaarprogramma

2.3 Klassieke milieuthema's

2.3.1 Verwachte ontwikkelingen

- [24] Op mondiaal niveau is de aanhoudende globalisering van het handelsverkeer in goederen en diensten beslissend, met een reeks gevolgen voor milieugoederen zowel als voor de bewegingsruimte van het milieubeleid. Betekenisvol is wellicht

ook dat de groeilanden hierdoor grotere economische invloed verkrijgen, en dat de E.U. dus niet alleen de V.S.A. maar bv. ook China als oriëntatiepunt heeft bij het bepalen van milieustandaarden. Een andere zaak is dat het belang van de adaptatieproblematiek wereldwijd toeneemt en een reeks klassieke milieuthema's zal opsloppen, met op de voorgrond onder meer smogvorming, waterschaarste en overstromingen. Op Europees niveau is er nog steeds het 7de Milieu-Actie-Programma inzet op leefkwaliteit en op implementatie – dit laatste wordt ook door de nieuwe Europese Commissie aangehouden.

Op Vlaams niveau, kan vastgesteld worden

- dat het waterbeleid tot resultaten geleid heeft, maar dat het bereiken van cruciale doelstellingen nog veraf ligt;
- dat het bodembeleid lopende is, maar nog meer synergiën met partners zal moeten vinden om op passende schaal effect te bereiken;
- dat er op vele plaatsen verbetering is van de luchtkwaliteit in relatie tot gestelde normen, maar dat er ook belangrijke algemene en lokale problemen blijven, die onder meer aan verkeer gerelateerd zijn;
- dat er een stabilisatie is in verband met vormen van hinder, waaronder geluidshinder;
- dat de gevolgen van de klimaatverandering (en de adaptatie hieraan) vermoedelijk het hinderprobleem van de komende decennia zal zijn.

De impact van de meeste hinderproblemen speelt zich af op het lokale niveau, om daar al of niet afgehandeld te worden. Dit maakt dat het verband met het ruimtelijk beleid stijgt (zie hierna: omgevingsvergunning en omgevingsplanning). Ook op het lokale niveau zal de adaptatieproblematiek – als specifieke cluster van hinderproblemen – aan belang winnen.

2.3.2 Meerjarenperspectief

- [25] De Minaraad wil de komende jaren blijvend inzetten op de klassieke milieuthema's luchtkwaliteit, water, bodem, hinder, enz. waarbij er elk jaar minstens één van deze thema's op de voorgrond komt – hetzij naar aanleiding van adviesvragen, hetzij naar aanleiding van eigen initiatieven – en waarbij er elk jaar op een andere manier aandacht wordt besteed aan de adaptatieproblematiek.
- [26] Bij de behandeling van deze klassieke milieuthema's zal er, vanwege het oogpunt van de "vergroening van de samenleving", telkens gezocht worden naar de kansen en bedreigingen die geboden worden door de structuur zelf van "de bron" (hetzij een economische sector, een segment van de huishoudens, transport, ofzovoort) waarvan de problematiek uitgaat. Het kostenaspect wordt zo daarbij mogelijk proactief opgenomen, en dit op basis van verschenen of te verschijnen studies.

2.3.3 Eigen initiatieven in 2015

- [27] Er wordt gestreefd naar een **studie- en onderzoekstraject** in verband met adaptatiebeleid, waarbij, op basis van hoorzittingen en vergelijkbare momenten, naar de tweede helft van het jaar toe, bekeken wordt of er een (en welk) ander "product" wenselijk is.
- [28] Er wordt gestreefd naar een kaderstellende **oriëntatienota** waarbij een overzicht verschaft wordt inzake de problematiek van het luchtkwaliteitsbeleid – hierbij voortbouwend op het event van 5 december 2014 en perspectief verschaffend voor de werkzaamheden in de komende jaren.
- [29] Er wordt gestreefd naar een **event** (in het najaar), ten behoeve van de Raad/werkcommissie, in de vorm van een excursie naar een bedrijf, sector, of zone die representatief is voor een reeks milieuproblemen en die in dat verband oplossingen bedenkt en systeemveranderingen doorvoert.

2.3.4 Met adviezen te beantwoorden adviesvragen in 2015

- [30] De behandelde elementen van *milieuhinderbeleid* binnen het Milieubeleidsplan worden, naar aanleiding van de adviesvraag over dat plan, alleszins behandeld in het **advies**.
- [31] Er worden **adviezen** inzake *luchtkwaliteitsbeleid* gegeven inzake het ontwerpdecreet lage emissiezones, het nieuwe Luchtkwaliteitsplan en met betrekking tot de eventuele decreetvoorstellen inzake de vergroening van de verkeersbelasting.
- [32] Adviesvragen in verband met het *Mestactieplan 5* en/of dito regelgeving worden beantwoord met een **advies**
- [33] Ook wordt met een **advies** geantwoord op een eventuele adviesvraag inzake de omzetting van de Richtlijn 2013/39 inzake prioritair stoffen – milieukwaliteitsnormen water.
- [34] Er zijn initiatieven te verwachten, in de komende regeerperiode, met betrekking tot de regelgeving inzake *waterbeleid*: (1) actualisering van de wetgeving inzake onbevaarbare waterlopen, (2) tariefregulering drinkwater, (3) doorwerking wijziging decreet integraal waterbeleid in andere decreten. Indien hiervan in 2015 iets voorgelegd wordt, neemt de Minaraad dit op met het oog op vaststelling van **adviezen** in dat verband.
- [35] Indien in 2015 voor advies voorgelegd: (1) wijziging van het Decreet van 8 mei 2009 betreffende de *diepe ondergrond* en (2) wijziging van het *Bodemdecreet*. Indien hiervan in 2015 iets voorgelegd wordt, neemt de Minaraad dit op met het oog op vaststelling van **adviezen**.

2.3.5 Overige te volgen thema's in 2015

- [36] Er wordt gezorgd voor een documenterende opvolging van de ontwikkelingen op Europees niveau. De eerder vermelde **hoorzittingen** van VLEVA en LNE worden benut om op de hoogte te blijven en van gedachten te wisselen. In de context van de EEAC worden de thema's luchtkwaliteit en waterbeleid gepromoot.
- [37] De ontwikkelingen in verband met de MIRA-indicatoren worden opgevolgd.

2.3.6 Samenwerking

- [38] Samenwerking en/of afstemming wordt met de **SERV** en **SALV** nagestreefd; er wordt geval per geval bekeken wat mogelijk is, vanuit een positieve benadering.

2.3.7 Overzicht in tabelvorm

Informatie- en documentatietraject "adaptatie"	oriënterend event
Luchtkwaliteitsbeleid	oriëntatienota
Werkbezoek aan bedrijf of sector	oriënterend event
(voor deze krachtlijn relevante delen van) ontwerp milieubeleidsplan	advies op vraag
(voor deze krachtlijn relevante delen van) transversale beleidsnota	advies op vraag
Ontwerpdecreet lage emissiezones	advies op vraag
Nieuwe luchtkwaliteitsplan	advies op vraag
Decreet vergroening verkeersbelasting	advies op vraag
Mestactieplan 5 en dito regelgeving	advies op vraag
Omzetting richtlijn prioritair stoffen water (MKN)	advies op vraag
Actualisatie regelgeving onbevaarbare waterlopen, P&W	advies op vraag
Tariefregulering drinkwater	advies op vraag
Doorwerking wijziging Decreet Integraal Waterbeheer	advies op vraag
Wijziging decreet diepe ondergrond	advies op vraag
Wijziging bodemdecreet	advies op vraag
Hoorzitting VLEVA 1 (februari)	oriënterend event
Hoorzitting VLEVA 2 (omstreeks zomer)	oriënterend event
Hoorzitting VLEVA 3 (aanvang 2016)	oriënterend event
EEAC werkzaamheid waterbeleid	verslaggeving en documentatie
(voor deze krachtlijn relevante aspecten van) jaarprogramma 2016	jaarprogramma

2.4 Duurzaam hulpbronnengebruik

2.4.1 Verwachte ontwikkelingen

- [39] Op globaal niveau neemt de wereldwijde vraag naar hulpbronnen trendmatig toe, door de demografische aangroei en door de verbreiding van middenklasse-aspiraties. Er zijn voor vele hulpbronnen indicaties dat de aanbodzijde op een plateau zou kunnen komen in de komende jaren of decennia. De aldus toene-

mende schaarste aan hulpbronnen kan in toenemende mate het voorwerp van spanningen worden.

Op Europees niveau heeft men het probleem onderkend en gethematiseerd doordat het *resources*- en circulaire denken mainstream lijkt te worden. De Europese Commissie zal nu het concept “circulaire economie” inzetten in relatie tot het bevorderen van eco-industrialisatie en eco-innovatie.

Op Vlaams niveau lijkt het in algemene termen zo te zijn dat het materialen- en kringloopdenken, evenals het concept van “ontkoppeling”, in vele opzichten strategisch doorgedrongen is, maar dat er nog grote uitdagingen zijn wat betreft de daadwerkelijke integratie van deze concepten, de opschaling van de systeeminnovatie en de bijsturing en omvorming van materialenstromen en daaraan verbonden economische en sociale praktijken in de realiteit, evenals de meting van deze verandering. Aldus opgevat, lijkt ook het materialenbeleid voor de Vlaamse overheid een transversale uitdaging te zullen vormen – en dus in aanmerking te komen als voorwerp van de aangekondigde transversale beleidsnota.

Op lokaal niveau wijst veel er op dat er nieuwe vormen van economie ontstaan in verband met het gebruik van goederen en materialen en dat er belangrijke vormen van sociale innovatie aan de orde zijn, die in nogal wat gevallen door gemeente- en stadsbesturen worden gestimuleerd.

2.4.2 Meerjarenperspectief

Thema's waarop de Minaraad de komende jaren wil inzetten, zijn (1) de na te streven circulariteit van en in productie- en consumptieprocessen, wat betreft de aanspraak ervan op materialen; (2) de impact van het klimaateffect op hulpbronnen (water, ruimte, enz. ...) evenals de hulpbronnen die nodig zullen zijn om op die impact een antwoord te bieden.

2.4.3 Eigen initiatieven in 2015

[40] Centraal in dit werkjaar staat (de continuering van) een **studie en onderzoeks-traject** waarbij de meest relevante initiatieven en netwerken die zich in de Vlaamse context inlaten met het circulair maken van de economie geïnventariseerd en verkend worden; bijzonder vraagstuk is of en hoe die nieuwe initiatieven de principes van kringlooeconomie toepassen, en wat de aldus bekomen verbetering in “de voetafdruk” is; dit mondt uit in een **oriëntatienota**, zo mogelijk in samenwerking met de SERV.

[41] Het hiervoor vermelde **event**, in het najaar – met name de excursie of het werkbezoek naar een bedrijf, sector, of zone die systeemveranderingen doorvoert – wordt mee ingezet met betrekking tot de thematiek van het materialenbeheer.

2.4.4 Met adviezen te beantwoorden adviesvragen in 2015

- [42] Er wordt alleszins met een (onderdeel van een) **advies** geantwoord op het eventuele hoofdstuk "materialen" binnen de te verwachten *Transversale beleidsnota* evenals op de verwachte elementen binnen het *Milieubeleidsplan*, met name de luiken duurzame productie en consumptie.
- [43] Er wordt met een **advies** ingegaan op een eventuele adviesprocedure inzake het ontwerp Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen (of opvolger hiervan).

2.4.5 Overige te volgen thema's in 2015

- [44] Centraal staat een gedegen opvolging van de relevante Vlaamse initiatieven en netwerken, alsook in verband met Europese ontwikkelingen in dat verband.
- [45] Voor het overige wordt deze thematiek opgevolgd via een van de hiervoor vermelde eigen **events**, i.s.m. VLEVA EN LNE, evenals in de Werkgroep "Duurzame Ontwikkeling" in de EEAC.

2.4.6 Samenwerking

- [46] Samenwerking en/of afstemming wordt nagestreefd; er wordt geval per geval bekeken wat mogelijk is, vanuit een positieve benadering.

2.4.7 Overzicht in tabelvorm

Informatie- en documentatietraject "materialen"	oriënterend event
Informatie- en documentatietraject "materialen"	oriëntatienota
Werkbezoek aan bedrijf of sector	oriënterend event
(voor deze krachtlijn relevante delen van) ontwerp milieubeleidsplan	advies op vraag
(voor deze krachtlijn relevante delen van) transversale beleidsnota	advies op vraag
Ontwerp uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen	advies op vraag
Hoorzitting VLEVA 1 (februari)	oriënterend event
Hoorzitting VLEVA 2 (omstreeks zomer)	oriënterend event
Hoorzitting VLEVA 3 (aanvang 2016)	oriënterend event
(voor deze krachtlijn relevante aspecten van) jaarprogramma 2016	jaarprogramma
EEAC werkzaamheid materialenbeleid	verslaggeving en documentatie

2.5 Ecosysteemdiensten en biodiversiteit

2.5.1 Verwachte ontwikkelingen

- [47] Op globaal niveau is de achteruitgang van de biodiversiteit zeker niet gestopt. Ook de oorzaken van deze achteruitgang zijn niet verholpen: het overmatige in-

zetten van bruikbaar land, watervoorraden, biomassa, soorten en specimen van soorten voor de ondersteuning van menselijke processen en de bevrediging van menselijke behoeften. De thematiek van de ecosysteemdiensten wordt meer en meer geaccepteerd als denkkader om deze evolutie te vatten en, in de toekomst, beter te beheren.

Op het Europese niveau blijven de resultaten van de Biodiversiteitsstrategie en het tot dusverre gevoerde biodiversiteitsbeleid gemengd, maar tegelijk staat de regelgeving waarop dat beleid gebaseerd is onder druk.

Op Vlaams niveau kan er vastgesteld worden dat de gunstige staat van instandhouding van de Europeesrechtelijk te beschermen habitats en soorten nog veraf is, dat ook de voor het Vlaamse en lokale niveau relevante natuurwaarden onder druk staan, en dat de drukfactoren over het algemeen niet afnemen. Er nu een beleid in ontwikkeling dat hieraan poogt te verhelpen. Tegelijk groeit het inzicht dat ecosysteemdiensten te behouden en te ontwikkelen zijn in functie van de landelijke en stedelijke kwaliteit.

Op lokaal niveau stijgt de relevantie van de instandhoudingsdoelstellingen. De meerwaarde van een groene en/of natuurlijke omgeving dringt, als principe, meer en meer door, onder meer in verband met de adaptatie-uitdaging. De hoeveelheid toegankelijke natuur en bos zijn relatief laag, maar stijgend.

2.5.2 *meerjarenperspectief*

- [48] Thema's waarop de Minaraad de komende jaren wil inzetten, zijn: (1) de uitrol en realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en de programmatische aanpak stikstofdepositie op regelgevend vlak, evenals de uitwerking van het nieuwe regelgevende kader in verband met natuur- en bosbeleid en (2) de ontwikkeling van beleid in verband met ecosysteemdiensten – ook in relatie tot adaptatiebeleid.

2.5.3 *Eigen initiatieven in 2015*

- [49] De Permanente Werkcommissie Natuurbeleid zal werken rond de implementatie van doelstelling 2 van de *Europese 2020 biodiversiteitsstrategie* (bescherming en herstel van *ecosystemen en ecosysteemdiensten*), met focus op de doorwerking van actie 6 (herstel van minimaal 15% van ecosystemen en *green infrastructure*). Hierbij wordt ook het verband met de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, het BRV en het adaptatiebeleid voor ogen gehouden. Een en ander kan leiden tot hoorzittingen/events en zo mogelijk tot een **oriëntatienota** of **advies**.
- [50] De Permanente Werkcommissie Bosbeleid zal verder werken omtrent het thema *ecosysteemdiensten van bossen*, met daarin bijzondere aandacht voor de multi-

functionaliteit; de Europese Bossenstrategie; en de ruimtelijke en participatieaspecten van het bosbeleid. Dit leidt tot een drietal **events**.

- [51] De Permanente Werkcommissie Jachtbeleid zal onder meer inzetten op het concept "*beheerdoelen voor de jacht*", en ook op de mogelijkheden tot *jacht in publieke natuurdomeinen*. Dit kan leiden tot twee oriënterende events en/of, voor zover er perspectief is op consensus in raadsverband, tot korte **oriëntatienota's**.

2.5.4 *Met adviezen te beantwoorden adviesvragen in 2015*

- [52] Met een (onderdeel van een) **advies** wordt ingegaan op het eventuele hoofdstuk open ruimte en/of biodiversiteit binnen de verwachte *Transversale Beleidsnota* en de eventuele elementen in verband met ecosystemen en biodiversiteit binnen het *Milieubeleidsplan*.

Alle adviesvragen die verband houden met de uitvoering van het vernieuwde Natuurdecreet, en/of in verband met de verdere integratie van de aan natuurbeleid verbonden decreten, worden beantwoord met **adviezen**.

Alle adviesvragen met betrekking tot regelgeving in functie van de uitvoering van instandhoudingsdoelstellingen en de programmatische aanpak stikstofdepositie, worden beantwoord met **adviezen**.

Eventueel voor advies voorgelegde ontwerpwijzigingen aan het Soortenbesluit worden beantwoord met een **advies**.

2.5.5 *Overige te volgen thema's in 2015*

- [53] Wat opvolging betreft is aan de orde de opvolging van de ontwikkelingen in verband met de *Europese Biodiversiteitsstrategie* en –regelgeving, en de opvolging van de de uitvoering van het *Nagoya-protocol* over de toegang tot genetische rijkdommen.

Ook op te volgen is de uitrol van de nieuwe *PDPO*, met het oog op voorbereiding van de *mid-term review*.

Opvolgende aandacht wordt besteed aan het door INBO en andere instanties verrichte studiewerk inzake *ecosysteemdiensten*, evenals aan de ontwikkelingen in verband met *Beleidsplan Ruimte Vlaanderen*.

2.5.6 *Samenwerking*

- [54] Samenwerking en/of afstemming wordt nagestreefd met de **SALV**; er wordt geval per geval bekeken wat mogelijk is, vanuit een positieve benadering.

2.5.7 Overzicht in tabelvorm

Implementatie doelstelling 2 Europese Biodiversiteitsstrategie	oriëntatienota
Implementatie doelstelling 2 Europese Biodiversiteitsstrategie	oriënterend event
Ecosysteemdiensten van bossen	oriënterend event
Ruimtelijke en participatie-aspecten van bossen	oriënterend event
Europese bossenstrategie	oriënterend event
Jacht in publieke natuurdomeinen	oriënterend event of nota
Beheerdoelen voor jacht	oriënterend event of nota
(voor deze krachtlijn relevante delen van) ontwerp milieubeleidsplan	advies op vraag
(voor deze krachtlijn relevante delen van) transversale beleidsnota	advies op vraag
Alle adviesvragen in verband met uitvoering Natuurdecreet	advies op vraag
Uitrol instandhoudingsdoelstellingen	advies op vraag
Programmatische aanpak stikstofdepositie	advies op vraag
Ontwerp wijziging soortenbesluit	advies op vraag
Uitrol Europese biodiversiteitsstrategie	verslaggeving en documentatie
Uitvoering van het Nagoya Protocol	verslaggeving en documentatie
Uitrol van de PDPO	verslaggeving en documentatie
Studiewerk INBO e.a. inzake ecosysteemdiensten	verslaggeving en documentatie
Beleidsplan Ruimte Vlaanderen	verslaggeving en documentatie
(voor deze krachtlijn relevante aspecten van) jaarprogramma 2016	jaarprogramma

2.6 Regelgeving en bestuurskwaliteit

2.6.1 Verwachte ontwikkelingen.

[55] Op globaal niveau kan er meer en meer impact verwacht worden van technologische doorbraken die in deze decennia gebeuren (the internet of things, informatisering, robotisering, biowetenschappen, micromaterialen), evenals van het aangroeiende belang van maatschappelijke netwerken, groeperingen en bewegingen. Deze doorbraken zullen wellicht een wezenlijke impact kunnen hebben op de verhouding overheid/burger en op eigendomsverhoudingen, en zodoende ook op de wijze waarop milieubeleid kan worden gevoerd.

Op Europees niveau blijft overeind dat het 7de Europese Milieu-Actieprogramma vooral inzet op betere implementatie en kwesties van *governance*, maar dat vervolgens de Europese Commissie deze benadering radicaliseert, waarbij het *Regulatory Fitness Programme* (REFIT) een kernbestanddeel wordt van het werk van de Commissie. De onderhandelingen met het oog op de vrijhandelsovereenkomst met de V.S.A. zullen ook betekenisvol zijn voor de Europese milieuregeling. Algemeen gesproken lijkt het er op dat het Europees bestuursmodel wellicht aan slagkracht verliest.

Ook het Vlaamse bestuursmodel verliest misschien aan slagkracht. Zo kan er aan herinnerd worden dat het personeel en de budgetten krimpen en dat de toegenomen complexiteit en samenhang van problemen leidt tot wetgevende en or-

ganisatorische ingrepen die gericht zijn op vereenvoudiging en interne integratie. De verdere afstemming van milieubeleid en ruimtelijk beleid – omheen het kernwoord “omgeving” – is hier een centrale keuze, die niet alleen in de vergunningverlening, maar ook in regelgeving, de informatieverwerking, de planning en het handhavingsbeleid van de komende jaren zal doorwerken. Er wordt ingezet op een verbeterde intern bestuurlijke en interbestuurlijke samenwerking, evenals een verbeterde relatie met de middenveldgroepen en de doelgroepen. Integratie en vereenvoudiging lijken door de Vlaamse Regering opgevat te worden als een transversale uitdaging – en dus in aanmerking te komen als voorwerp van de aangekondigde transversale beleidsnota.

Op lokaal niveau moet aangestipt worden dat er zich, na de tweede interne staatshervorming en de introductie van onder meer de omgevingsvergunning en complexe projecten, nieuwe kansen, verantwoordelijkheden en integratie-uitdagingen aandienen.

2.6.2 Meerjarenperspectief

- [56] Thema's waarop de Minaraad de komende jaren wil inzetten, zijn: (1) de uitrol van het Omgevingsvergunningendecreet, met daarbij ook de vergelijking met wat in de buurlanden gebeurt met het concept “omgeving” en met de uitrol van Europeesrechtelijke verplichtingen en (2) de impact van de technologische doorbraken die deze decennia gebeuren op het milieu, het milieubeleid, milieu-reglementering en op de kansen en bedreiging voor de “vergroening van de samenleving”.

2.6.3 Eigen initiatieven in 2015

- [57] Op basis van de recente OESO publicatie inzake de impact van milieureglementering als aandrijver of remmende factor voor investeringen, wordt er door middel van een **oriëntatienota** ingegaan op de vraag is of en in welke mate de sturing vanuit de milieuregelgeving effecten heeft “op het terrein”.
- [58] In 2015 wordt er gepoogd inzicht te verwerven in de stand van zaken betreffende de omschakeling naar een duurzaam aankoopbeleid en de doorwerking hiervan op lokaal niveau. Er wordt nog niet beslist welke vorm dit zal aannemen.

2.6.4 Met adviezen te beantwoorden adviesvragen in 2015

- [59] Er wordt met (onderdelen van een) **advies** ingegaan op het eventuele hoofdstuk inzake governance binnen de verwachte *Transversale Beleidsnota* evenals de benadering van het lokale niveau binnen het *Milieubeleidsplan*.
- [60] Volgende adviesvragen worden zeker met een **advies** beantwoord:
- Alle uitvoeringsbesluiten bij het *Omgevingsvergunningendecreet*;

- Omzetting van de gewijzigde *project-m.e.r.-richtlijn*;
- Wijziging aan het VCRO-decreet, waarbij de *plan-mer-plicht* geïntegreerd wordt in de processen in verband met ruimtelijke uitvoeringsplannen;
- Decreet *harmonisering vergoedingen*;
- Decreet *grond- en pandenbeleid*;
- *Instrumentendecreet*;
- (wellicht) De hervorming van de *subsiëring van de milieu- en natuurverenigingen*.

2.6.5 Overige te volgen thema's in 2015

- [61] Binnen deze krachtlijn is, waar mogelijk en relevant, een vergelijking aan de orde met de buurlanden inzake implementatie van Europeesrechtelijke verplichtingen. Opvolging van de internationale en Europese ontwikkelingen inzake reguleringsmanagement gebeurt onder meer via de twee eerder vermelde eigen **events**, i.s.m. VLEVA en LNE. De ontwikkelingen in verband met het *Beleidsplan Ruimte Vlaanderen*, de *omgevingsplanning* en de verdere integratie van *vergunningeninstrumenten*.

2.6.6 Samenwerking

- [62] Samenwerking en/of afstemming wordt nagestreefd met de **SARO**, **SALV** en/of de **SERV**; er wordt geval per geval bekeken wat mogelijk is, vanuit een positieve benadering.

2.6.7 Overzicht in tabelvorm

Sturende kracht van de milieuregelgeving op basis van OESO-studie	oriëntatienota
Stand van zaken in verband met duurzaam aankoopbeleid	nog te bepalen
(voor deze krachtlijn relevante delen van) ontwerp milieubeleidsplan	advies op vraag
(voor deze krachtlijn relevante delen van) transversale beleidsnota	advies op vraag
Alle adviesvragen i.v.m. uitvoering Omgevingsvergunningendecreet	advies op vraag
Omzetting gewijzigde project m.e.r. richtlijn	advies op vraag
Integratie van de plan-mer-plicht in ruimtelijke processen	advies op vraag
Decreet harmonisering vergoedingen	advies op vraag
Decreet grond- en pandenbeleid	advies op vraag
Instrumentendecreet	advies op vraag
subsiëring van milieu- en natuurverenigingen	advies op vraag
Vergelijking met buurlanden inzake implementatie verplichtingen	verslaggeving en documentatie
Beleidsplan Ruimte Vlaanderen	verslaggeving en documentatie
Integratie van het vergunningeninstrumenten	verslaggeving en documentatie
Omgevingsplanning	verslaggeving en documentatie
(voor deze krachtlijn relevante aspecten van) jaarprogramma 2016	jaarprogramma

3 Organisatorische wijzigingen

3.1 Voorzitterschap en Dagelijks Bestuur

[63] De voorzitter van de Minaraad voor 2015 is mevr. Iris Penninckx (Boerenbond).

3.2 Wijziging aan de huidige projectprocessen

[64] Om de opstart van adviesprojecten pro-actiever en/of sneller te laten verlopen, worden volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Het secretariaat heeft regelmatig contacten met het beleid ten einde in vroege fase te prospecteren en identificeren welke mogelijke adviesvragen er in aantocht zijn.
- In 2015 worden twee reguliere overlegmomenten en/of informatie-uitwisselingen nagestreefd: één in verband met de vastgestelde jaarplanning 2015, en één in verband met de opmaak van het jaarplan 2016.
- Op secretariaatsniveau vangt een adviesproject zo vroeg mogelijk aan, waarbij het secretariaat streeft naar een verzorgde eigen inbreng van voor de raadsleden relevante elementen. Standaardvragen waarrond er van het secretariaat inzet wenselijk is:
 - Wat is precies het milieu-(-aspect van het)-probleem?
 - Wat zijn de voor- en/of nadelen van de aangedragen oplossing, vanuit het oogpunt van doelen en principes van het D.A.B.M.? Wat zeggen vorige adviezen hierover?
 - Zijn er Europese ontwikkelingen, regels of randvoorwaarden aan de orde?
 - Wat is de relevantie voor de vergroening van de economie?
 - Zijn er feiten en cijfers die het voorgaande onderbouwen of duiden? Wat zegt MIRA/NARA?
- Bij de start van een adviesproject wordt zo snel als mogelijk een inhoudelijke duiding verschaft t.b.v. raadsleden en bestuursleden, via een combinatie van een duidende tekst in de DIGIBIB (projectpagina), anderzijds een mail aan de bestuursleden. Ter gelegenheid van die mail kunnen bestuursleden kiezen: ofwel voor een beslissingsoptie, ofwel voor de optie de discussie te voeren op de eerstvolgende bestuursvergadering. De maandelijkse vergadering van het Dagelijks Bestuur wordt op die manier meer ingezet als forum om de richting van op te starten adviesprojecten aan te sturen.

[65] Om de aanloop naar raadszittingen en werkcommissievergaderingen op een meer gestructureerde wijze te laten verlopen, worden er in 2015 twee wijzigingen aan het huishoudelijk reglement doorgevoerd. Eén wijziging heeft betrekking op art. 9.3., en betreft de wijze en timing van het indienen van amendementen in verband met ontwerpadviezen. De andere wijziging leidt er toe dat de

uitnodiging voor een werkcommissievergadering 48 uur op voorhand moet zijn overgemaakt.

De in 2014 doorgevoerde wijziging aan het huishoudelijk reglement betreffende schriftelijke raadsprocessen met het oog op adviesvaststelling wordt in de loop van 2015 geëvalueerd.

3.3 Fusie tot omgevingsraad

[66] In de beleidsnota staat: *"Tegelijk zet ik deze legislatuur samen met de relevante maatschappelijke actoren een stapsgewijs traject uit, dat moet leiden tot de fusie van de Minaraad en de SARO als noodzakelijke bouwsteen voor een participatief omgevingsbeleid."*

De bijdrage van de Minaraad in dit fusieproces geschiedt deels **op eigen initiatief**, maar alleszins ook in overleg met en/of **op vraag** van het kabinet en/of de beleidsraad. Indien er in 2015 adviesvragen komen in verband met een groenboek, een witboek en/of een voorontwerpdecreet, worden deze alleszins beantwoord.

[67] Om de geschetste verandering te kunnen doorvoeren, zal het nodig zijn om de **dimensies** waarbinnen een Omgevingsraad opgezet kan worden, te omschrijven, zoals bijvoorbeeld: strategisch/operationeel, middenveld/experts, "omgeving"/"milieu en ruimtelijke ordening".

[68] De Minaraad streeft naar een of meerdere **overlegmomenten** tussen de dagelijks besturen van SARO en Minaraad, om te prospecteren en verdere werkzaamheden te bespreken. Er moet ook gekomen worden tot werkafspraken over de samenwerking in afwachting van de fusie.

3.4 Functieclassificatie

[69] In mei 2014 werd het Vlaams personeelsstatuut gewijzigd, waardoor er nu onder meer wordt bepaald: "Het personeelsplan wordt uiterlijk op 1 januari 2016 ook uitgedrukt in functiefamilies, functiefamilieniveaus en in voorkomend geval in niet-toewijsbare functies.". Alle functies moeten bovendien tegen diezelfde datum ook toegewezen zijn aan de functieniveaumatrix en ingedeeld met een organisatie-eigen wegingsmethodiek.

[70] In dezelfde lijn situeert zich er de rationalisatie van de "*managementondersteunende functies*" (MOF), op grond van een regeringsbeslissing van 19 juli 2013. Een en ander krijgt zijn beslag in het komende jaar.

3.5 PTOW + huisvesting

- [71] Belangrijkste element is hier de Omzendbrief 2014/3, betreffende plaats- en tijdsafhankelijk werken, waarbij het principe is dat personeelsleden zo veel mogelijk plaats- en tijdsafhankelijk kunnen werken. Implementatie hiervan vraagt een entiteitseigen visie en beleid over de in te zetten mensen en middelen, maar ook over de aspecten organisatie, huisvesting en communicatie en hun relatie tot beide eersten. Elke entiteit bepaalt binnen het algemene kader de voorwaarden van uitvoering van deze omzendbrief, bespreekt dit op het EOC, en voert daarvoor de nodige aanpassingen aan het arbeidsreglement uit. Het traject kan in principe doorlopen worden in de periode 2015-2020. In de beleidsnota bestuurszaken staat hierover: "Ik neem de gepaste initiatieven om tijds- en plaatsafhankelijk werken verder uit te bouwen en te ondersteunen."
- [72] In 2015 wordt verkend welke huisvesting vanaf 2017 aangewezen zal zijn voor de op te richten Omgevingsraad (in essentie twee opties: VAC T&T of VLOR). Dit maakt dat het traject inzake PTOW in principe moet doorlopen zijn tegen 2017. Conclusie is dat er in 2015 beslissende stappen moeten worden gezet in dit verband. Een en ander gebeurt in samenspraak met de SARO.

3.6 Informatiebeheer

- [73] De verhuis, die vermoedelijk in 2017 zal plaatsvinden, brengt praktisch met zich mee dat de omvang van het materiële archief en de materiële bibliotheek sterk ingeperkt zal moeten worden.

Hierbij zal in eerste fase moeten bekeken worden welke regelgeving relevant is ("Archiefdecreet", regelgeving inzake overheidseigendommen) en hoe die toegepast moet worden voor het bestaande materiële archief en de bestaande bibliotheek van de Minaraad.

3.7 Communicatie en huisstijl

- [74] **Doelstelling.** Het beoogde effect van het communicatiebeleid is dat beleidsmakers hun eigen plannen, en de eisen van beleidsbeïnvloeders, toetsen aan de standaard die door de Minaraad wordt uitgezet. Wanneer beleidsmakers hun positie verklaren door te verwijzen naar adviezen van de Minaraad, is er een gunstig bereikt effect.
- [75] **Krachtlijnen.** In functie van dit gewenst effect zal de Minaraad actief communiceren over de eigen aanpak (effectieve procesbegeleiding) en resultaten (stevig onderbouwde en gedragen adviezen).

De Minaraad opinieërt niet direct maar oriënteert. Binnen de milieubeleidsprocessen neemt de Minaraad dus een oriënterende positie in. Dit oriënterend vermogen – dat tot uiting komt via de adviezen en analyses – bepaalt ook zijn aan-

trekkingskracht bij de diverse doelgroepen (beleidsmakers, middenveld, ondernemingen, wetenschappelijke wereld en dit op de diverse niveaus). De communicatie steunt daarbij op een duidelijke verhaallijn over trends en tendensen in milieubeleid en over de manier waarop de Minaraad daarop inspeelt.

- [76] De adviezen en goed geschreven samenvattingen vormen, samen met een duidelijk jaarprogramma en een inhoudelijk jaarverslag, de basis van de communicatie.

De communicatie is transparant en continu.

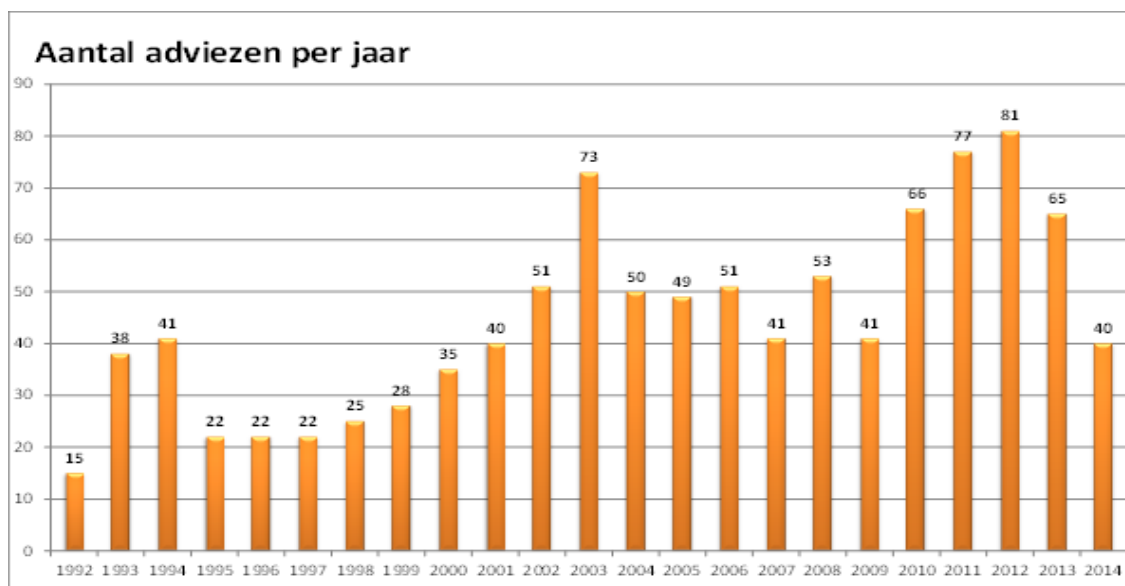
Het communicatiebeleid heeft als prioritair doel om het draagvlak voor uitgebrachte adviezen te vergroten bij de beleidsdoelgroepen binnen de Vlaamse overheid. Daarnaast worden kansen benut om andere doelgroepen te bereiken en te betrekken. Instrumenten zoals hoorzittingen voor externen (Milieu Op Tafel) en events (oriëntatiedagen) worden gericht ingezet.

Secretariaatsmedewerkers worden ondersteund om in teksten en mondelinge contacten bij te dragen tot de doelstellingen van het communicatiebeleid en ook de digitale communicatie wordt professioneel uitgebouwd.

- [77] Deze krachtlijnen krijgen hun praktische doorwerking (draaiboek, concrete beslissingen, website, sjablonen, ...) in de loop van 2015. Een praktische uitdaging in 2015 bestaat alleszins in de uitvoering van de uniforme huisstijl, die opgelegd wordt op grond van Omzendbrief VR/2014/30.

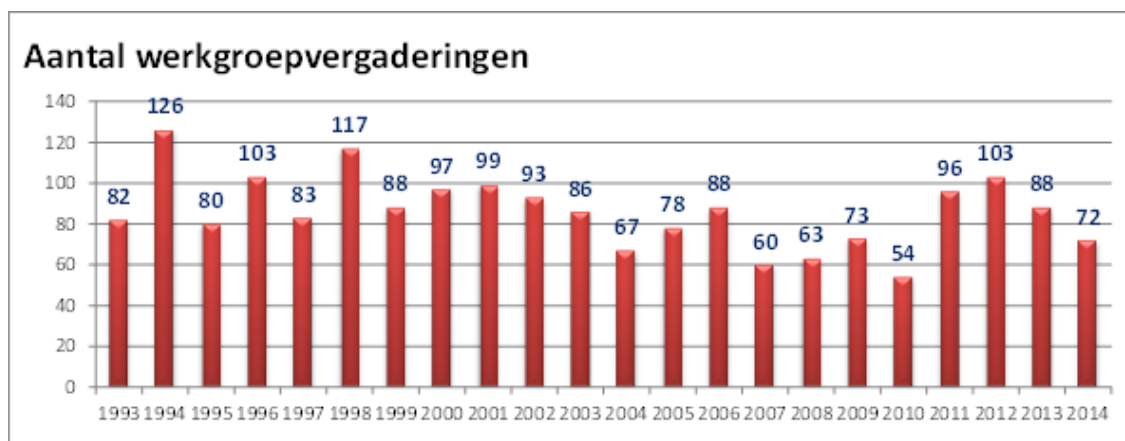
Bijlage 1 – capaciteit van de Minaraad – statistiek

Hierbij de statistiek van de adviesverlening in de afgelopen jaren:

Vermits er in de jaren 2010-2013 telkens een relatief groot aantal briefadviezen werd vastgesteld (reservatenerkenningen enz.) en in 2014 dit type activiteiten niet meer meegeteld werd – is het redelijk uit te gaan van een output van 40-tal adviezen per jaar (een viertal per raadszitting), van gemiddeld 10 blz. omvang.

Voor de commissievergaderingen het volgende plaatje:

Wat de processen betreft, volgende afgeronde gemiddelden over de afgelopen vijf jaar (excl. schriftelijke processen, incl. commissiezittingen i.s.m./door andere adviesraden): werkgroepvergaderingen: 83; bestuursvergaderingen 12; raadszittingen: 11.

Bijlage 2 – Capaciteit van het secretariaat van de Minaraad

Bruto-capaciteit van de Minaraad, in VTE

Functies per rang	Generieke functiebenaming (verplicht)	overzicht functies 2014			overzicht functies 2015			verschil 2015-2014		
		Functies uitgedrukt in VTE			Functies uitgedrukt in VTE			Functies uitgedrukt in VTE		
		Stat.	Contr.	Totaal	Stat.	Contr.	Totaal	Stat.	Contr.	Totaal
Niveau A										
A3	Hoofd secretariaat SAR	1	-	1	1	-	1	-	-	-
A2	Directeur / Adviseur	3	-	3	3	-	3	-	-	-
A1	Adjunct van de directeur	3	-	3	3	-	3	-	-	-
Subtotaal A		7	-	7	7	-	7	-	-	-
Salariskost (subtotaal) Niveau A, in € :										
Niveau B										
B2	Hoofddeskundige	1	-	1	1	-	1	-	-	-
B1	Deskundige	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Subtotaal B		2	-	2	2	-	2	-	-	-
Salariskost (subtotaal) Niveau B, in € :										
Niveau C										
Niveau C					Niveau C			Niveau C		
C2	Hoofdmedewerker	1	-	1	1	-	1	-	-	-
C1	Medewerker	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal C		1	-	1	1	-	1	-	-	-
Salariskost (subtotaal) Niveau C, in € :										
Niveau D										
Niveau D					Niveau D			Niveau D		
D1	Assistent	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal D		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Salariskost (subtotaal) Niveau D, in € :										
Totaal VTE		10	-	10	10	-	10	-	-	-
Totale salariskost, in € :										

Effectieve capaciteit van de Mineraad, in VTE

Functies per rang	Generieke functiebenaming (verplicht)	overzicht "koppen" 1/1/14			overzicht "koppen" 1/1/15			verschil 2015-2014		
		Functies uitgedrukt in VTE			Functies uitgedrukt in VTE			Functies uitgedrukt in VTE		
		Stat.	Contr.	Totaal	Stat.	Contr.	Totaal	Stat.	Contr.	Totaal
Niveau A										
A3	Hoofd secretariaat SAR	1	-	1	1	-	1	-	-	-
A2	Directeur / Adviseur	3	-	3	2	-	2	-1	-	-1
A1	Adjunct van de directeur	3	-	3	3	1	4	-	1	1
Subtotaal A		7	-	7	6	1	7	-1	1	-
Salariskost (subtotaal) Niveau A, in € :										
Niveau B										
B2	Hoofddeskundige	1	-	1	1	-	1	-	-	-
B1	Deskundige	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Subtotaal B		2	-	2	2	-	2	-	-	-
Salariskost (subtotaal) Niveau B, in € :										
Niveau C										
C2	Hoofdmedewerker	1	-	1	1	-	1	-	-	-
C1	Medewerker	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal C		1	-	1	1	-	1	-	-	-
Salariskost (subtotaal) Niveau C, in € :										
Niveau D										
D1	Assistent	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal D		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Salariskost (subtotaal) Niveau D, in € :		€		-	€		-	€		-
Totaal VTE		10	-	10	9	1	10	-1	1	-
Totale salariskost, in € :										

Bijlage 3 – Referentielijst

Botta, E. en Kozluk, E., *Measuring Environmental Policy Stringency in OECD Countries: A Composite Index Approach*, in OECD Economics Department Working Papers, N° 1177, OECD Publishing, December 2014

Europese Commissie, *A Roadmap for moving to a competitive low carbon economy in 2050*, Brussel, 8 maart 2011, COM (2011) 112

Europese Commissie, *Onze levensverzekering, ons natuurlijk kapitaal: een EU-biodiversiteitsstrategie voor 2020*, Brussel, 3 mei 2011, COM (2011) 244

Europese Commissie, *Stappenplan voor efficiënt hulpbronnengebruik in Europa*, 20 september 2011, COM(2011) 571

Europese Commissie, *Commission Work Program 2015 – A New Start*, Straatsburg, COM (2014) 910 final, 16 December 2014

Europese Unie, *Decision of the European Parliament and of the Council on a General Union Environment Action Programme to 2020 “Living Well, within the Limits of our Planet”*, Straatsburg, 2012/0337, LEX 1388

MINARAAD, *Jaarprogramma 2014, 2014/001*, Brussel, februari 2014.

Studiedienst van de Vlaamse Regering, *VRIND 2014 – Vlaamse regionale indicatoren – Vlaanderen in cijfers*, Brussel, oktober 2014

Vlaamse Regering, *Beleidsnota 2014-2019 Omgeving – Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving*, Vlaamse Regering 2014 2410 MED.0421/10, Brussel, oktober 2014.

Vlaamse Regering, *Beleidsnota 2014-2019 Algemeen overheidsbeleid*, Vlaamse Regering 2014 2410 MED.0421/1, Brussel, oktober 2014.

VMM, *MIRA-megatrends*, December 2014

Diverse indicatoren op de sites van Vlaamse Milieumaatschappij en INBO, resp. uit MIRA en NARA.

Appreciatie dossiers	niet van toepassing
Status advies	Unaniem
Onthoudingen	niet van toepassing
